

מעולם הפירות

לפי "בשוקי ייצוא", חקר השווקים, בעריכת עליזה זיז'ק, "אגרידב", יולי 1990

הבלה"ד סילויה גלפט-רייך

תפוזים מקולפים. ניסיון חדש בשיווק פרי-הדר — הוא שיווק פרי טרי מקולף. פיתח שיטה זו — קואופרטיב Sunkist Growers. הפרי נמכר במגשים עם המותג "הדרים טריים קלופים". המגשים פותחו במיוחד למטרה זו במעבדה לשירות לחקלאי שבמשרד החקלאות בפלורידה. המגש עשוי פולימילסטין מוקצף, עם כיסוי פוליאטילן נוקשה, שקוף. לפי דברי החברה, הם יכולים לייצר מיליון מגשים בשנה. שיסופקו לבתי-מלון, לחברות תעופה, לבתי-ספר, לבתי-חולים. החברה השקיעה בפתוח המגשים יותר ממיליון דולר. פיתוח המוצר לא היה פשוט, בהתחשב בכך שהפרי הטרי רגיש ושיש לשמור על איכותו עד הגיעו לצרכן. הפרי המקולף הוא ללא חומר מזהם או תוספים כל שהם, והאיכות נשמרת על-ידי קירור נכון. י שעה, המדובר בעיקר בתפוזים ולא באשכוליות. הקרטון מכיל — 11 ק"ג פרי מקולף שלם. הסטנדרט באריזה הוא 20 או 30 יחידות למגש. לעת עתה ההפצה מוגבלת לצרכנים היכולים לספק את הקירור והטיי-פול הדרושים. ראוי לציין, שדווקא הפרי הקטן, שבדרך-כלל קשה לשווקו, מתאים מאוד לצורה זו של שיווק; שכן פרי כזה אפשר לאכול בשלמותו בלי לחלקו לפלחים.

הדרים

קליפורניה. במחוז לוס-אנג'לס התגלה בפרדסי הדרים זכוב ים-התיכון. מיד הושם הסגר על האיזור. אחרי-כן התגלתה הפגיעה באזורים נוספים של קליפורניה, וההסגר הורחב. הפרי שכבר נקטף יעבור טיפולים להשמדת הזכוב: חיטוי במתיל-ברומיד, בקירור, וטיפול קר. טיפולים אלה יאפשרו את שיווק הפרי לאזורים שאין בהם נגיעות בזכוב.

יוון. עלייה כללית בייצוא הדרים: עד מאי 1990 ייצאה יוון 360,000 טונה תפוזים, בהשוואה ל-225,000 טונה אשתקד. בלימונים, העלייה היתה ניכרת: 72,700 טונה, בהשוואה ל-31,890 טונה ב-1989. בקליפים, 9,850 טונה לעומת 650 טונה ב-1989. 195,000 טונה תפוזים ו-43,880 טונה לימונים נועדו לייצור מיץ. השוק המקומי ביוון צורך 165,000 טונה תפוזים, 45,000 טונה לימונים ו-36,000 טונה קליפים.

קובה. ארץ זו איבדה את המונופול שלה בשיווק הדרים במזרח אירופה וברוסיה, והיא מחפשת שווקים חדשים. היא החלה בייצוא תפוזים להולנד, ובמידה קטנה — גם לצרפת ולאנגליה. ייצוא האש-כוליות הוא לשוק המשותף וליפאן.

מעולם הפירות

(המשך מעמוד קודם)

קיווי

צ'ילה. יבול קיווי בצ'ילה גדל השנה כ-40% בהשוואה ליבול השנה שקדמה. הייצוא לאירופה גדל, אך המחירים ירדו. היו תלונות. שהפרי בוסר. ההתחרות היתה קשה, בעיקר עם הפרי מאיטליה, שהוֹפיע בכמות גדולה ובאיכות טובה.

ניו-זילנד. תחזית הייצוא ל-1990 היא 248,000 טונה; עלייה של 30%. 80% מהפרי מיוצאים למדינות השוק המשותף וליפאן. התמורה בעד פרי גדול גבוהה הרבה יותר מאשר בעד פרי קטן.

איטליה. היא כעת הייצרן השני-בגדלו של קיווי (אחרי ניו-זילנד). משטח של 60,000 דונם ב-1985 הגיע השטח של קיווי ב-1989 ל-190,000 דונם. לאיטליה כיום שטח קיווי יותר גדול מאשר לניו-זילנד, חלק עדיין מטעים צעירים (שעדיין אינם מניבים). ב-1989 היה היבול 210,000 טונה. הייצור גדל ב-75% לעומת 1988. דבר שגרם ירידה גדולה במחיר הפרי. הייצוא ב-1989 הגיע ל-67,000 טונה (מזה 29,000 נשלחו לגרמניה).

צרפת. גם בצרפת גדל שטח הקיווי; והייצור שהיה ב-1989 32,500 טונה — יגיע ב-1990 לכ-58,000 טונה. יש התחרות קשה בין הפירות מצרפת ומאיטליה (הפרי מאיטליה יותר זול).

פפאיה

האואי. החברה Coast to Coast Produce Co. קיבלה רשיון ממשרד החקלאות של ארה"ב לטפל נגד מזיקים בפפאיה — באוויר חם, במקום בטבילה במים חמים. מחממים את האוויר בהדרגה עד 41.4 מ"צ. הטיפול באוויר חם אושר לעת עתה לגבי הפפאיה בלבד. הוא נמשך 4 עד 7 שעות. החיסרון בשיטת הטבילה במים חמים, שהיתה נהוגה עד כה, הוא בכך שאפשר לנקוט אותה רק בפרי שקיבל צבע לפחות ב-25% משטחו; אם לא כן — הפרי אינו מבשיל. לעומת זאת, הטיפול באוויר חם מאפשר את קטיפת הפפאיה בכל מצב הבשלה (עד הבשלה מלאה). ביפאן נהוג חיטוי הפפאיה בקיטור חם, בלחות של 100% (בעיקר נגד זבוב הפירות); אולם לחות מרובה זו עלולה לגרום נזק לפרי, ונראה שהטיפול יעיל גם ב-40% — 60% לחות. העלות בחיטוי באוויר חם רבה מאוד, שכן יש לחמם את האוויר באטיות עד 41.5 מ"צ. משרד החקלאות של ארה"ב בודק עכשיו אפשרויות של טיפול בטמפרטורה יותר נמוכה.

שקדים

ספרד תופסת מקום חשוב בשוק העולמי של שקדים (אמנם פחות מארה"ב). יבול השקדים בספרד הגיע ב-1989 ל-90,000 עד 95,000 טונה. התחזית לשיווק השנה — 120,000 טונה שקדים. אמנם הצריכה המקומית מרובה, אך חלק גדול מהשקדים מיועד לייצוא. גם איטליה, פורטוגל ויוון מייצאות שקדים. בעיקר למדינות חברות בשוק המשותף (ועל-ידי כך קטן הייצוא מקליפורניה).

מקדמיה

ב-1985 החלה קוסטה-ריקה בייצוא מקדמיה לארה"ב, בכמות של 30 טונה. ב-1989 גדל הייצוא ל-91 טונה. קוסטה-ריקה מתכננת להגדיל את שטח גידול המקדמיה לקראת 1992 בכ-10,000 דונם. ■